

Poznań, dnia 24 lutego 2011 roku

WK - 0911/41/2010

Pan
Henryk Helwing
Burmistrz Nowego Tomysła

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2009 a w miarę potrzeb także inne lata.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole, podpisanym w dniu 28 grudnia 2010 roku. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono Panu Burmistrzowi w dniu podpisania. Stwierdzono, że w odniesieniu do poprzedniej kontroli przeprowadzonej w 2006r., powtórzyły się nieprawidłowości związane z prowadzeniem ksiąg rachunkowych, brakiem kontrasygnaty Skarbnika na umowach skutkujących powstaniem zobowiązań pieniężnych, rozliczania dotacji udzielanych w trybie otwartego konkursu ofert, udzielania zamówień publicznych oraz sprzedaży nieruchomości.

Wyniki zakończonej kontroli ujawniły nieprawidłowości spowodowane naruszeniem przepisów prawa przez pracowników w ramach wykonywanych przez nich obowiązków oraz brakiem nadzoru ze strony kierownictwa a mianowicie:

1. W wykazie jednostek organizacyjnych, stanowiącym załącznik Nr 3 do Statutu Gminy Nowy Tomyśl (uchwała Nr V/53/2003 z dnia 28 lutego 2003 roku) stwierdzono nieaktualne zapisy a mianowicie:
 - 1) w pozycji 20 wykazu wymieniony jest Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Nowym Tomyślu, który nie posiada już statusu jednostki organizacyjnej Gminy, gdyż w wyniku dokonanego przekształcenia (aktem notarialnym z dnia 31 marca 2007 roku) stał się on podmiotem prawa handlowego – spółką z ograniczoną odpowiedzialnością ze 100% udziałem Gminy Nowy Tomyśl pod nazwą „Przedsiębiorstwo Usługowe Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Nowym Tomyślu Spółka z o.o.” Powyższe oznacza konieczność wykreślenia tej pozycji z wykazu,
 - 2) z dniem 01 września 2010 roku rozpoczęły działalność dwa nowe podmioty oświatowe tj. Gimnazjum w Bukowcu i Przedszkole w Bukowcu, które nie są wymienione w wykazie.
2. W zakresie prowadzonych w 2009r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) oraz uregulowań wewnętrznych ustalonych przez Burmistrza, a mianowicie :

- 1) naruszono zasady określone w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy poprzez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych jednostki, w zakresie dochodów, kont o symbolach 222 i 840, których nie przewidywał założony plan kont obowiązujący w 2009 roku na mocy Zarządzenia Burmistrza Nr I/471/2006 z dnia 31 października 2006 roku w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Nowym Tomysłu oraz aktualizacja zasad wprowadzona Zarządzeniem nr I/183/2008 z dnia 21 lipca 2008 roku,
 - 2) niezgodnie z zasadami funkcjonowania konta 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych” zawartymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia:
 - ujęto po stronie WN kwotę 5.370,68zł pod datą 31.12.2008 roku, która na konto Urzędu wpłynęła w 2009 roku na podstawie wyciągów bankowych z dnia 02.01.2009, 05.01.2009, 06.01.2009 i 07.01.2009,
 - zaksięgowano po stronie Ma pod datą 31.12.2008 roku przelaną na konto Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 06.01.2009 roku kwotę 891,00zł oraz kwotę 256,50zł,
 - ujęto pod datą 31.12.2009 roku po stronie Wn kwotę 1.830,00zł, która na konto Urzędu wpłynęła w 2010 roku na podstawie wyciągów bankowych z dnia 04.01.2010 i 05.01.2010,Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem, a zastosowany sposób księgowania opisanych kwot nie spełnia tego warunku w zakresie daty ujmowania operacji, narusza również art. 20 ust. 1 ustawy.
 - 3) do ksiąg rachunkowych wprowadzano „per saldo”, czyli różnicę pomiędzy wpływami z tytułu opłaty skarbowej a jej zwrotami, tym samym ujmując dwie operacje jako jedną. Było to niezgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji i art. 20 ust. 1 ustawy,
 - 4) zdarzenia gospodarcze związane ze zbyciem środków trwałych (nieruchomości), ich likwidacją bądź nabyciem zostały zaewidencjonowane pod datą 31.12.2009 roku mimo, że miały miejsce w dniach 16.01.2007 roku (jeden dowód księgowy), 14.02.2008 roku (jeden dowód księgowy) oraz w trakcie 2009 roku (65 dowodów księgowych), czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy, a w odniesieniu do zdarzeń z roku 2007 i 2008 art. 4 ust. 1 ustawy,
 - 5) naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości poprzez dokonywanie jednostronnej dekretacji dowodów księgowych.
3. W zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych stwierdzono naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.) w następującym zakresie:
- 1) kierownicy 6 oświatowych jednostek budżetowych nie przedłożyli sprawozdań Rb-27S, co stanowiło naruszenie § 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia,
 - 2) sprawozdanie zbiorcze Rb-27S (korekta nr 2) za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 roku zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych z wyjątkiem pozycji „Należności” (kolumna 5 sprawozdania), które w sprawozdaniu zbiorczym zostały wykazane w kwocie niższej o 53.445,64zł, w porównaniu z sumą sprawozdań jednostkowych. Natomiast w pozycjach „Należności pozostałe do zapłaty - ogółem” (kolumna 9 sprawozdania) oraz „Należności pozostałe do zapłaty – w tym zaległości” (kolumna 10 sprawozdania) zostały wykazane kwoty zawyżone o 750.155,52 zł w porównaniu z sumą sprawozdań jednostkowych. Przyczyna

- powyższego było nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania jednostkowego przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Powyższe naruszało przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia,
- 3) w zakresie sprawozdania jednostkowego Urzędu Miejskiego Rb-28S stwierdzono:
- a) za okres od początku roku do dnia 30 września 2009 roku - w kolumnie 7 „Zobowiązania (...) ogółem”, wykazano zobowiązanie w podziale 750 75022 §4210, podczas gdy zobowiązanie z tego tytułu wynikało z salda konta „201-S-IV-03-01 Nowot.Dom Han.Pawelec S.J.NT WYDATKI sklasyfikowane w podziale 750.75022.4740” ,
- b) za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 roku - w kolumnie 7 „Zobowiązanie (...) ogółem”, wykazano kwoty ujęte na kontach rozrachunków 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 224 – „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”, 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” i 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, przy czym salda nie wszystkich kont analitycznych prowadzonych do konta 201 zostały wykazane w sprawozdaniu; dotyczy to następujących kont wykazanych w tabeli:

L.p.	Podziałki klasyfikacji budżetowej	Kwota wykazana w sprawozdaniu	Kwota wynikająca z ksiąg rachunkowych
1	2	3	4
1.	600 60014 §6050	0,00	732,00
2.	600 60016 §4270	0,00	2 797,53
3.	750 75023 §4210	0,00	1 031,14
4.	750 75023 §4260	2 863,16	14,08
5.	750 75023 §4270	0,00	866,00
6.	750 75023 §4300	1 403,85	1 782,13
7.	750 75023 §4350	0,00	22,60
8.	750 75023 §4700	0,00	6 795,40
9.	754 75412 §4430	0,00	1 612,74
10.	756 75647 §4300	0,00	304,54
11.	851 85154 §4260	0,00	1 449,30
12.	900 90015 §4270	0,00	25 184,41
			42 591,87

- W sprawozdaniu zaniżono wartość zobowiązań Urzędu o kwotę 42.591,87zł.
- c) za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 roku w kolumnie 5 „Zaangażowanie” wykazano w podziale 700/70005/§4530 kwotę 1.713,68zł, która nie występuje na koncie pozabilansowym 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” (wydruk sporządzony w dniu 04.10.2010 roku) W kolumnie 6 „Wydatki wykonane” dane wykazane w pozycji 700/70005/§4530 nie występują na wydruku komputerowym „Obroty i salda od konta 011-010-02 do 999-G-92195.4300-10 od 2009.01 do 2009.12” sporządzonym w dniu 13.09.2010 roku.
- 4) w zakresie sprawozdania jednostkowego Urzędu Miejskiego Rb-N za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 roku – w pozycji N3 „Gotówka i depozyty” wykazano kwotę w wysokości 394.342,41zł, natomiast z ewidencji prowadzonej na koncie 130 wynika kwota 395.915,43zł
- Powyższe działania były niezgodne z przepisami § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia,

4. Przypisu należności z tytułu podatków dokonywano w księgach rachunkowych w momencie wydrukowania decyzji – nakazu płatniczego, czyli przed momentem doręczenia decyzji, czym naruszono przepisy art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 roku, Nr 8, poz. 60 ze zm.).

5. W 2009r. z budżetu Miasta i Gminy poniesione zostały wydatki na:
 - 1) na polisy ubezpieczeniowe od następstw nieszczęśliwych wypadków dla 18 sołtysów gminy Nowy Tomyśl w kwocie 522,00zł,
 - 2) na polisy ubezpieczeniowe od następstw nieszczęśliwych wypadków dla 21 radnych Rady Miejskiej Nowego Tomysła w kwocie 609,00zł,
 - 3) na zwrot kosztów za abonament telefoniczny i koszty rozmów telefonicznych sołtysów w kwocie 12.595,06zł,
 - 4) za serwis obiadowy, który został wręczony byłemu pracownikowi Urzędu w związku z przejściem na emeryturę w kwocie 480,00zł,
 - 5) za wynajem sali sportowej w Gimnazjum w Nowym Tomysłu na zajęcia sportowo-rekreacyjne na potrzeby radnych i samorządowców w kwocie 938,00zł.Powyższe wydatki w łącznej kwocie 15.144,06 zł poniesione zostały bez podstawy prawnej i z naruszeniem przepisów art. 35 ust. 3 pkt 1, art. 138 pkt 3 w zw. z art. 189 ust. 1 i art. 167 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
6. Stwierdzono przypadki dokonywania w ciągu 2009 roku wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym Urzędu. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że w badanym okresie przekroczone limity wydatków w łącznej kwocie 497.401,94 zł, co zostało szczegółowo opisane w protokole kontroli i złożonych wyjaśnieniach. Dokonywanie wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym jednostki, stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych w przepisach art. 34 ust. 1 pkt 2, art. 35 ust. 1 i art. 138 pkt 3 w związku z art. 189 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.). Po zmianach planu wprowadzonych do końca roku 2009 według stanu na 31.12.2009r. przekroczenia nie wystąpiły.
7. Kontrola wydatków z tytułu odpisu na ZFŚS wykazała, że do dnia 31 maja 2009 roku na rachunek ZFŚS przekazano kwotę 53.326,75 zł, co stanowi 70,12 % odpisu obowiązującego w dniu 31 maja 2009 roku (wysokość odpisu na dzień 31 maja 2009 roku wynosiła 76.052,00 zł). Powyższe stanowiło naruszenie przepisu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996r. Nr 70 poz. 335 ze zm.).
8. Kontrola wydatków związanych z podróżami służbowymi pracowników wykazała w dwóch przypadkach (dotyczy polecenia wyjazdu służbowego Nr 47/09 z dnia 06 lutego 2009 roku oraz Nr 46/09 z dnia 06 lutego 2009 roku), dołączenie do rozliczenia kosztów poniesionych podczas odbywania podróży służbowej, dowodów w postaci biletów MPK datowanych na dzień 26 stycznia 2009 roku podczas, gdy podróż służbowa miała miejsce w dniu 09 lutego 2009 roku. Powyższe dotyczy biletu MPK 15 minutowego Nr BD 5340170 o nominale 2,00 zł oraz biletu MPK 15 minutowego Nr BD 5340171 o nominale 2,00 zł. Było to sprzeczne z przepisami art. 8a ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U Nr 236, poz.1990 ze zm.).
9. Ustalony dla Przewodniczącego Rady miesięczny ryczałt w wysokości 2.080,00zł został zawyżony w stosunku do maksymalnej wysokości diety przysługującej radnemu o 15,24zł miesięcznie, Łączna kwota nadpłaconego za okres 14 miesięcy ryczałtu tj. 213,36zł

została odciążona z ryczału za miesiąc marzec 2010 roku. Od marca 2010 roku miesięczny ryczałt dla Przewodniczącego ustalono na prawidłowym poziomie 2.064,76zł.

10. Kontrola dotacji celowej udzielonej w dniu 11 lutego 2009r. Miejskiemu Klubowi Sportowemu POLONIA - REDOS, na zadanie pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w nowotomyskim środowisku poprzez organizację zawodów sportowych i rozgrywek piłkarskich” w wysokości 100.000 zł wykazała:

- 1) brak pisemnego potwierdzenia powołania Zespołu oceniającego złożone oferty. Burmistrz ustnie zaprosił pracowników Urzędu Miejskiego do prac w Zespole dokonującym oceny złożonych ofert. Członkiem Zespołu był również Burmistrz, który następnie dokonał zatwierdzenia prac Zespołu oraz wyboru ofert,
- 2) zgodnie z ogłoszeniem o otwartym konkursie oferty miały być złożone w zamkniętej kopercie z oznaczeniem numeru zadania w terminie do 8.12.2008r. W przedłożonej dokumentacji brak było kopert, co uniemożliwia ustalenie spełnienia tego warunku wskazanego w ogłoszeniu,
- 3) analiza dołączonego do sprawozdania końcowego złożonego przez Klub zestawienia faktur wskazuje na ujęcie w rozliczeniu dotacji, wydatków zaciągniętych lub zrealizowanych przed datą podpisania umowy (11 lutego 2009 roku) na łączną kwotę 1.983,01zł, co jest niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) Termin wykonania zadania ustala się od dnia podpisania umowy do dnia wskazanego przez Zleceniodawcę. A zatem koszty realizacji zadania, które zostały poniesione przed dniem podpisania umowy nie powinny być refundowane ze środków publicznych, przekazanych w ramach dotacji celowej. Organ administracji publicznej nie dochodził od Towarzystwa zwrotu części dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem na podstawie przepisów art. 146 ust. 1 w związku z art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych.

11. W zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.) kontrolą 3 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa ulicy 3-go Stycznia wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, o wartości ustalonej wg kosztorysu inwestorskiego na kwotę 2.071.008,93 zł bez VAT, co stanowiło równowartość kwoty 534.164,43 Euro, zakończonym podpisaniem umowy Nr 12/2009 w dniu 10 czerwca 2009 roku za wynagrodzeniem ryczałtowym 2.307.354,98 zł, z terminem realizacji do dnia 30 listopada 2009 roku stwierdzono, że Zamawiający zawarł dwie umowy na roboty dodatkowe w trybie zamówienia z wolnej ręki i tak:

- 1) w dniu 05 września 2009 roku umowę Nr 12A/2009 na wykonanie prac dodatkowych wynikłych w trakcie przebudowy ulicy 3-go Stycznia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 ppkt b ustawy Prawo zamówień publicznych. Inwestor zlecił wykonanie prac w zakres których wchodziła:
 - budowa przykanalików śr 200mm: rozbiórka nawierzchni bitumicznej wraz podbudową (cięcie krawędzi) – 200m², odwóz gruzu 100 ton, wykop 100m³, zasypanie wykopów 100m³ zagęszczenie wykopów 200m², wykonanie przykanalików 200m, odtworzenie nawierzchni na przekopach 200m²,
 - budowa wpustów ulicznych – 36szt., wykopy jamiste 54,0m³, wykonanie studzienek ściekowych 36szt., zasypanie wykopów 43,40m³,

- wymiana odcinków kolektora śr 315: wykop 159m^3 , podłoże i osypka $63,6\text{m}^2$, ułożenie rurociągu 106m, zasypianie wykopu 159m^3 , zagęszczenie wykopu – 106m^2 .

Wartość robót ustalono wg ceny ofertowej na kwotę 97.752,60 zł z VAT, z terminem realizacji do dnia 15 października 2009 roku. Zapłata Wykonawcy nastąpiła w dniu 15 października 2009 roku na podstawie faktury Nr S01 014/09/09 z dnia 30 września 2009 roku. Wystawienie faktury poprzedzone zostało spisaniem rozliczenia robót dodatkowych w dniu 30 września 2009 roku.

Z postępowania sporządzony został przez Zamawiającego protokół postępowania o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy.

- 2) w dniu 01 grudnia 2009 roku umowę Nr 12B/2009 na wykonanie prac dodatkowych wynikłych w trakcie przebudowy ulicy 3-go Stycznia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 ppkt a i b ustawy Prawo zamówień publicznych. Inwestor zlecił wykonanie prac w zakres których wchodziła:

- Odcinek I – droga od ul. Zbąszyńskiej do ul. Działkowej, rozbiórki i wykonanie elementów dróg: rozebranie nawierzchni z płyt betonowych (trylinki), krawężników betonowych $20 \times 30 \times 100$ i obrzeża betonowe 20×6 – $90,03\text{m}^2$, wykonanie rowka 30×30 i ławy betonowej wraz z ustawieniem krawężnika $100 \times 30 \times 20$ – 141m, wykonanie rowka 25×25 i ławy betonowej wraz z wykonaniem ścieku ulicznego – 143m, mechaniczne wyrównanie podbudowy mieszanką mineralno – asfaltową 100 kg/m^2 – 150t, regulacja pionowa włączów kanałowych kanalizacji sanitarnej – 19szt.
- Odcinek I – ścieżka, wykonanie elementów nawierzchni, wykonanie obrzeża betonowego 30×8 – 144,42m, wjazdu do posesji: wykonanie koryta, warstwy odsączającej, podbudowy betonowej i nawierzchni z kostki betonowej – $282,65\text{m}^2$
- Odcinek I – zatoka postojowa: wykonanie koryta, podbudowy betonowej i nawierzchni z kostki betonowej – $678,24\text{m}^2$
- Odcinek II – droga od ul. Działkowej do obwodnicy w miejscowości Przyłęk: rozbiórki i wykonanie elementów dróg: rozebranie chodnika – $585,99\text{m}^2$, rozebranie nawierzchni bitumicznej – $22,2\text{m}^2$, roboty ziemne $395,91\text{m}^3$, wykonanie rowka, ławy betonowej oraz krawężnika betonowego $100 \times 30 \times 20$ – 15m, wykonanie rowka 25×25 ławy betonowej i ścieku ulicznego – 11m, wykonanie wjazdów do posesji: wykonanie koryta, warstwy odsączającej, podbudowy betonowej i nawierzchni z kostki betonowej – $88,89\text{m}^2$, ścieżka rowerowa: wykonanie ławy betonowej i obrzeża betonowego 30×8 na podsypce cementowo piaskowej – 163,85m, kanalizacja deszczowa: roboty ziemne (wykopy) – 1346m^3 , roboty konstrukcyjne: wykonanie studzienek ściekowych z rur betonowych o średnicy 50mm – 4 szt, wykonanie przykanalików o średnicy 200 mm – 49,5m, ułożenie rurociągu o średnicy 315 mm – 2,8m, roboty wykończeniowe: ręczne plantowanie skarp nasypów $812,41\text{m}^2$.

Wartość robót ustalono wg ceny ofertowej na kwotę 125.635,65 zł z VAT z terminem realizacji do dnia 30 grudnia 2009 roku. Zapłata Wykonawcy nastąpiła w dniu 30 grudnia 2009 roku na podstawie faktury Nr S01 023/12/09 z dnia 28 grudnia 2009 roku. Wystawienie faktury poprzedzone zostało spisaniem protokołu odbioru robót w dniu 28 grudnia 2009 roku.

Z postępowania sporządzony został przez Zamawiającego protokół postępowania o udzielenie zamówienia o wartości zamówienia mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy.

Niezwłocznie po zawarciu obu wyżej wymienionych umów, Zamawiający nie zamieścił ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych a obowiązek ten wynikał z przepisów art. 95 ust. 1 ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

Zamówień na roboty dodatkowe dokonano z naruszeniem przepisów art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, który daje Zamawiającemu możliwość udzielenia zamówienia z wolnej ręki dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień dodatkowych, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nie przekraczających łącznie 50% realizowanego zamówienia, niezbędnych do jego prawidłowego wykonania, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia (...). Zamawiający nie wykazał, że przy udzieleniu obu zamówień dodatkowych wystąpiły okoliczności, o których mowa w tym przepisie. Złożone w tej sprawie wyjaśnienia, uzasadnienia wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki oraz zakres prac objętych zamówieniami dodatkowymi potwierdzają, iż roboty dodatkowe nie były niezbędne do prawidłowego wykonania robót objętych zamówieniem podstawowym, ponadto Zamawiający nie wykazał konieczności wykonania tych prac na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia.

Zakres i rodzaj robót dodatkowych wskazuje, iż zastosowana przez Zamawiającego podstawa prawna udzielenia robót dodatkowych nie wyczerpuje dyspozycji przepisu art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy. Immanentną cechą zamówienia dodatkowego jest to, że jego wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia. Nieprzewidywalna sytuacja, z której zaistnieniem związana jest konieczność wykonania zamówienia dodatkowego, powinna mieć charakter obiektywny i bezwzględny oraz wynikać z przyczyn zewnętrznych, niezależnych od Zamawiającego. Powyższe ma miejsce w przypadku, gdy Zamawiający, przy dochowaniu należytej staranności, na etapie przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia podstawowego nie mógł przewidzieć konieczności wykonania pewnych robót budowlanych czy usług. Nie chodzi zatem o roboty nieprzewidziane na etapie zamówienia podstawowego, ale roboty niemożliwe do przewidzenia, pomimo zachowania należytej staranności.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż brak było podstaw do udzielenia obu zamówień z wolnej ręki w trybie przepisu art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, na łączną kwotę 233.388,25 zł z VAT.

12. W zakresie gospodarowania mieniem gminnym kontrolą objęto sprzedaż nieruchomości niezabudowanej w drodze bezprzetargowej (poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej), działka gruntu oznaczona numerem geodezyjnym 1271/18 o powierzchni 105,00 m² zapisana w KW 17987, położona w Nowym Tomysłu (Akt notarialny repertorium „A” nr 4642/2009 z dnia 06 lipca 2009 roku). Kontrola wykazała:
- 1) brak w treści wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży informacji przewidzianej przepisem art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2010r., Nr 102, poz. 651 ze zm.) w zakresie określenia terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2,
 - 2) w treści ogłoszenia o przetargu ustnym nieograniczonym zawarto klauzulę o treści „zastrzega się prawo odstąpienia lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny”, która pozostaje w sprzeczności z treścią przepisu art. 38 ust. 4 ustawy, na

podstawie którego istnieje możliwość odwołania ogłoszonego przetargu jedynie z ważnych powodów wraz z niezwłocznym podaniem informacji o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości w sposób określony w ust. 2 z podaniem przyczyn odwołania przetargu,

- 3) brak pisemnego potwierdzenia złożenia przez członków komisji przetargowej oraz uczestnika przetargu pisemnego oświadczenia, wynikającego z dyspozycji przepisu § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207 poz. 2108 ze zm.).
13. Kontrola naliczania i egzekucji udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami wykazała, że wraz ze zmianą ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (dokonana ustawą z dnia 24 sierpnia 2007 roku o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami) Rada Miejska uchyliła uchwałę Nr XXIII/187/2004 z dnia 26 listopada 2004 roku w sprawie wyrażenia zgody na udzielenia bonifikat od ceny sprzedaży przez gminę własności nieruchomości stanowiących lokale mieszkalne wraz z pomieszczeniami przynależnymi w rozumieniu ustawy o własności lokali oraz udziału w nieruchomości wspólnej sprzedawane w drodze bezprzetargowej osobom uprawnionym oraz określenia umownych stawek oprocentowania części ceny za te lokale rozłożonej na raty (Dz.U. Woj. Wlkp. Nr 190 poz. 4441) zezwalającą Burmistrzowi Nowego Tomyśla na udzielenie bonifikat od ceny sprzedaży lokalu mieszkalnego na rzecz jego najemcy.
- W związku ze zmianą zasad udzielania bonifikat (z ogólnych na indywidualne) Rada Miejska w Nowym Tomyślu każdorazowo podejmuje indywidualną uchwałę o udzieleniu bonifikaty od ceny sprzedaży lokalu mieszkalnego sprzedawanego z zasobów Gminy w trybie bezprzetargowym na rzecz jego dotychczasowego najemcy. Uchwały te dotyczą więc konkretnych lokali i ich najemców imiennie. Uchwały te stanowią zatem indywidualnie wyrażaną wolę Rady dotyczącą konkretnego lokalu.
- Spełnianie obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami monitorowane jest na podstawie aktów notarialnych nadsyłanych przez kancelarie notarialne do tut. Urzędu oraz zawiadomień z wydziału ksiąg wieczystych Sądu Rejonowego.
- W 2009 roku ujawniono 3 przypadki przedwczesnego zbycia lokali, przy czym jeden z nich był zbyciem na rzecz osoby bliskiej (art. 68, ust. 2a pkt 1 ustawy), w drugim z przypadków środki pochodzące ze sprzedaży lokalu przeznaczono na cel mieszkaniowy (art. 68, ust. 2a pkt 5 ustawy), w trzecim zaś trwa procedura dochodzenia zwrotu bonifikaty.
14. Przedmiotem kontroli było również osiągnięcie w 2009 roku przez Miasto i Gminę Nowy Tomyśl wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006r. Nr 97, poz. 674, ze zm.). Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2009 rok zostało sporządzone z datą 28 stycznia 2010 roku i przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w formie papierowej dnia 08 lutego 2010 roku (odebrano w Zespole Zamiejscowym w Lesznie w dniu 10 lutego 2010 roku) tj. w terminie wynikającym z przepisów art. 30a ust. 4 i 5 ustawy Karta Nauczyciela. Ze sprawozdania wynika, że wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy nie osiągnęli nauczyciele stażyści i mianowani. Ustalona dla tych stopni awansu zawodowego różnica

między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w 2009 roku a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli wyniosły odpowiednio dla nauczycieli stażystów 33.389,62 zł oraz dla nauczycieli mianowanych 23.303,28 zł.

Kontrolę szczegółową w omawianym zakresie przeprowadzono w Ośrodku Oświaty i Sportu w Nowym Tomyślu. Ośrodek Oświaty i Sportu prowadzi obsługę placową dla 12 jednostek oświatowych z terenu gminy Nowy Tomyśl (przedszkoli i szkół). Do kontroli szczegółowej wybrano dwie jednostki: Szkołę Podstawową Nr 1 w Nowym Tomyślu, w której zatrudnionych jest 53 nauczycieli oraz Gimnazjum w Borui Kościelnej, które zatrudnia 31 nauczycieli. Ustalenia kontroli zawarto w protokole, który został omówiony i podpisany w dniu 21 stycznia 2011 roku. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono Dyrektorowi Ośrodka w dniu podpisania. W zakresie stwierdzonych nieprawidłowości do Dyrektora Ośrodka zostało skierowane wystąpienie pokontrolne, które zostało Panu Burmistrzowi przekazane do wiadomości.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz podjęcie skutecznych działań dla ich wyeliminowania w dalszej działalności poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Przedłożyć Radzie projekt zmian w Statucie zawierający uaktualniony wykaz jednostek organizacyjnych funkcjonujących na terenie Miasta i Gminy.
2. Zobowiązać służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad rachunkowości zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.), jak i rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz obowiązującym Zakładowym Planie Kont, a w szczególności :
 - 1) w danym okresie sprawozdawczym nie dokonywać na koncie 130 zapisów dotyczących innego okresu sprawozdawczego stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy oraz opisu konta 130 zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
 - 2) ewidencji zdarzeń gospodarczych dokonywać zgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem,
 - 3) zmiany w stanie środków trwałych ujmować w okresach sprawozdawczych, w których te zmiany nastąpiły stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy.
3. Sprawozdania budżetowe sporządzać zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. Nr 43, poz. 247) a w szczególności :
 - 1) kwoty w sprawozdaniach wykazywać zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
 - 2) sprawozdania zbiorcze sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych.

4. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników, by przypisu podatków w księgach rachunkowych dokonywali w momencie doręczenia decyzji, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 roku, Nr 8, poz. 60 ze zm.).
5. Wdrożyć procedury kontroli w zakresie dokonywania wydatków publicznych. Przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy przestrzegać zasad określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 oraz art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) a mianowicie wydatki ponosić na cele i w wysokości, ustalonej w uchwale budżetowej i w planie finansowym jednostki. Wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Ujęte w budżecie i planie finansowym jednostki wydatki stanowią nieprzekraczalny limit.
6. Środki za ZFŚS przekazywać na wyodrębniony rachunek bankowy w wysokościach i terminach określonych przepisami ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996r. Nr 70 poz. 335 ze zm.).
7. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do dokonywania kontroli dowodów załączanych do druków polecenia wyjazdu służbowego, potwierdzających poniesienie przez delegowaną osobę dodatkowych wydatków. Do rozliczenia przyjmować wyłącznie wydatki poniesione w dniu odbycia podróży służbowej.
8. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536). Zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2a tej ustawy organ administracji publicznej ogłaszający otwarty konkurs ofert zobowiązany jest powołać komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert.
9. Zwiększyć nadzór nad rozliczaniem środków pochodzących z dotacji udzielanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie a w szczególności nie rozliczać ze środków przekazanych w ramach dotacji celowej kosztów zadania poniesionych przed dniem podpisania umowy, które powinny zostać refundowane ze środków własnych podmiotu, któremu przyznano dotację.
10. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie, a w szczególności:
 - 1) jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego zamieszczać ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych. Obowiązek ten wynika z przepisu art. 95 ust. 1 ustawy i dotyczy również zamówienia w trybie z wolnej ręki,
 - 2) roboty dodatkowe zlecać w trybie z wolnej ręki, jedynie w okolicznościach określonych w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy.

11. Przy sprzedaży nieruchomości przestrzegać terminów i zasad określonych przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010r. Nr 102, poz. 651 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207 poz. 2108).

O sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniami.

Otrzymuje do wiadomości:
Rada Miejska w Nowym Tomysłu

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

Δ 41

